

Indiener: College van burgemeester en wethouders

Datum: 30 juni 2020

Portefeuillehouder(s): Wethouder Noorthoek

Portefeuille(s): Sport

Contactpersoon: I. Vlooswijk

Tel.nr.: 8814

E-mailadres: vlooswijk.i@woerden.nl

Onderwerp:

Financiële schade door corona van WoerdenSport

Samenvatting:

WoerdenSport is door de corona-crisis in financieel zwaar weer terecht gekomen. WoerdenSport heeft de gemeente om hulp gevraagd. Om de exploitatie van de zwembaden veilig te stellen is de gemeente bereid WoerdenSport incidenteel te compenseren.

Gevraagd besluit:

1. In 2020, onder voorwaarden, zoals genoemd onder a tot en met h het netto verlies voor belastingen in de jaarrekening 2020, die bij WoerdenSport Zwembaden B.V. is ontstaan als gevolg van de coronacrisis incidenteel te compenseren om de exploitatie van de zwembaden voor 2020 veilig te stellen en deze incidentele compensatie te dekken uit de Algemene Reserve.

Hierbij gelden de volgende cumulatieve voorwaarden:

- a. Door WoerdenSport dient maximaal gebruik gemaakt te worden van de reeds beschikbare c.q. nog te vormen landelijke, regionale en lokale noodregelingen ten aanzien van het coronavirus (onder meer aanleveren indieningsbewijzen voor noodsteun).
- b. Het aanvullen c.q. versterken van het eigen vermogen maakt geen onderdeel uit van de incidentele compensatie.
- c. Huurverlies vanuit (zwem)verenigingen maakt geen onderdeel uit van de incidentele compensatie. Voor de verenigingen is een landelijke compensatieregeling in ontwikkeling ervan uitgaande dat verenigingen hierdoor volledig gecompenseerd worden. Eventuele restschade maakt wel onderdeel uit van de incidentele compensatie.
- d. Eventuele meevallers in de exploitatie dienen te worden verrekend bij de bepaling van het netto verlies waar de gemeente incidentele compensatie voor verleent. Dit geldt ook voor eventuele meevallers buiten de corona-effecten om. De incidentele compensatie ziet alleen toe op aantoonbare netto financiële effecten als gevolg van het coronavirus in 2020. Dit voor zover dit niet door de eigen bedrijfsvoering van WoerdenSport redelijkerwijs valt op te vangen.
- e. WoerdenSport zal voor 2020 werken met een open boekhouding per zwembad richting de gemeente voor zover deze gegevens per zwembad beschikbaar zijn. De gemeente krijgt hierbij de mogelijkheid om ieder kwartaal de bedrijfsvoering te toetsen en te vergelijken met corona-effecten bij soortgelijke zwembaden. De (tussentijdse) resultaten van deze toetsing zullen worden gebruikt bij de besluitvorming op het verzoek van WoerdenSport aan de gemeente om ook voor 2021 een compensatie te krijgen voor mogelijke coronaschade. De gemeente zal in gesprek gaan met WoerdenSport om ook voor 2021 een compensatieregeling te treffen indien ook in dat boekjaar sprake is van coronaschade binnen de exploitatie van WoerdenSport.
- f. WoerdenSport zal voor 2020 de kostenstructuur inrichten op basis van de nieuwe corona-omstandigheden.

- g. Er vindt achteraf een verantwoording plaats aan de hand van de jaarstukken en de bijbehorende accountantsverklaring. In deze jaarstukken wordt specifiek ingegaan op de verantwoording van deze incidentele compensatie onder voorwaarden.
- h. De wijze waarop de incidentele compensatie financieel wordt geëffectueerd dient nog nader te worden uitgewerkt.

Inleiding

Waarom wordt dit voorstel nu voorgelegd?

De twee zwembaden van WoerdenSport zijn als gevolg van het coronavirus meerdere weken gesloten geweest (16 maart – 17 mei). Momenteel worden de accommodaties weer gefaseerd opengesteld. Zoals in vele sectoren heeft dit forse impact op de bedrijfsvoering. Recent heeft WoerdenSport aangegeven dat de financiële schade voor 2020 op zou kunnen lopen tot € 930k (een totaalbedrag inclusief aanvulling eigen vermogen en compensatie zwemverenigingen). Het stichtingsbestuur heeft de gemeente gevraagd om hulp. Het bestuur heeft aangegeven deze onvoorziene exploitatierisico's niet te kunnen dragen als hier op korte termijn geen goede oplossing voor is. Zij zouden graag zien dat de gemeente voor 2020 en 2021 een compensatie biedt voor de te verwachten exploitatieverliezen als gevolg van het coronavirus.

Participatieproces

Hoe is dit voorstel tot stand gekomen

De voorwaarden ten aanzien van deze incidentele compensatie zijn met WoerdenSport besproken.

Samenwerking met andere gemeenten

N.v.t.

Wat willen we bereiken?

Het beoogd effect is de exploitatie van de zwembaden veilig te stellen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Incidentele compensatie verlenen aan WoerdenSport.

Argumenten

1.1 Exploitatie van WoerdenSport veilig te stellen

De meeste gemeenten in Nederland hebben een zwembad in eigendom. Deels exploiteren gemeenten deze baden zelf (Utrecht bijvoorbeeld) en deels is de exploitatie uitbesteed aan een externe zwembad-organisatie (stichting/ BV/ NV). In beide gevallen is momenteel sprake van coronaschade. Bij de door de gemeenten geëxploiteerde baden zit deze tegenvaller direct in de gemeentebegroting. Bij de extern geëxploiteerde baden wordt momenteel in vrijwel alle gevallen het gesprek met de gemeente gevoerd over de gevolgen van de coronaschade. Het coronavirus is niet voorzien in de risicoafdekkingen van de externe organisaties. Gevolg is dat in de meeste gevallen de schadepost voor het grootste deel (uiteindelijk) bij de gemeenten uitkomt.

1.2 Negatief eigen vermogen van WoerdenSport

WoerdenSport heeft momenteel een negatief eigen vermogen en daarmee geen buffer om de onvoorziene effecten van het coronavirus op te vangen.

1.3 Stichting WoerdenSport is een maatschappelijk initiatief

De Stichting WoerdenSport is een lokaal maatschappelijk initiatief bestaande uit vrijwilligers. De Stichting vormt het bestuur van WoerdenSport Zwembaden BV. Een compensatie zal onrust binnen de organisatie wegnemen.

1.4 Organisatie van de zwembaden niet in geding laten komen

Door een incidentele compensatie onder voorwaarden kan de bedrijfsvoering van WoerdenSport overeind blijven. Zonder compensatie zegt het stichtingsbestuur niet verder te kunnen en komen andere scenario's in beeld. Wanneer hierbij als uitgangspunt geldt dat de baden open moeten blijven, krijgt de gemeente naar verwachting op korte of langere termijn te maken met soortgelijke kosten of zelfs hogere kosten. Maatschappelijk geëxploiteerde zwembaden zitten feitelijk aan het 'infaas' bij gemeenten in Nederland en zijn daarmee niet altijd goed te vergelijken met veel andere lokale maatschappelijke organisaties.

1.5 Voor verenigingen is er een landelijke compensatieregeling in ontwikkeling

Op 1 mei heeft het Kabinet bekend gemaakt dat er een breed steunpakket komt om gemeenten te compenseren voor de kwijtschelding van huurkosten voor sportverenigingen die geconfronteerd worden met een omzetzaling over de periode 1 maart tot 1 juni. Dit geldt ook voor de huur die sportverenigingen moeten betalen aan zwembadexploitanten. Hiermee is landelijk een bedrag van € 90 miljoen gemoeid. De komende weken wordt deze regeling uitgewerkt. De regeling is niet bestemd voor de huur van zwembadbedrijven aan gemeenten, maar specifiek voor sportverenigingen.

1.6 Mogelijke landelijke compensatieregelingen

Op 28 mei heeft de minister van Binnenlandse Zaken de Tweede Kamer geïnformeerd over een landelijk compensatiepakket voor de coronacrisis voor medeoverheden.

1.7 Compensatie alleen voor 2020

WoerdenSport heeft ook verzocht om een compensatietoezegging voor 2021. De gemeente zal in gesprek gaan met WoerdenSport om ook voor 2021 een compensatieregeling te treffen indien ook in dat boekjaar sprake is van coronaschade binnen de exploitatie van WoerdenSport. De gemeente zal daarover in het 3e kwartaal van 2020 in gesprek gaan met WoerdenSport wanneer meer zicht op de coronaontwikkelingen in 2021 en mogelijke landelijke compensatieregelingen is dan nu.

1.8 Aanvulling eigen vermogen in 2020 niet noodzakelijk

De exploitatie van WoerdenSport is niet in het geding als het eigen vermogen in 2020 niet wordt aangevuld. De aanvulling van het eigen vermogen is geen directe coronaschade.

1.9 Raadsinformatiebrief Maatregelen ondersteuning sociaal-maatschappelijke organisaties n.a.v. maatregelen corona

Het college heeft besloten bij toepassing van maatwerk in grote lijnen de volgende criteria te hanteren, die impliceren dat de organisatie nadrukkelijk een inspanningsverplichting heeft:

- Alle coulanmaatregelen en eigen maatregelen om inkomsten te vergroten of kosten te verminderen hebben liquiditeitsproblemen niet kunnen voorkomen.
- Er is gebruik gemaakt van alle mogelijke landelijke compensatieregelingen die in het leven zijn geroepen in het kader van de coronacrisis.
- Problemen zijn direct of indirect gerelateerd aan de coronacrisis en in de periode vanaf 15 maart ontstaan.
- Organisatie is levensvatbaar na deze crisis.
- Organisatie is van vitaal belang voor de gemeenschap van Woerden.

1.10 Wijze waarop compensatie financieel wordt geëffectueerd dient nog nader te worden uitgewerkt

De wijze waarop de incidentele compensatie financieel wordt geëffectueerd dient nog nader te worden uitgewerkt rekening houdende met onder meer de landelijke criteria van de noodregeling. Een extra subsidie kan bijvoorbeeld als extra omzet worden gezien waardoor problemen kunnen ontstaan bij de ontvangen vergoedingen uit de NOW-regeling. Veel andere gemeenten overwegen het kwijtschelden van de huur, maar ook dit vraagt nog om nadere toetsing. Ook het kwijtschelden van (een deel van) de starterslening van WoerdenSport bij de gemeente is een mogelijkheid. Tot slot is eventueel ook een renteloze lening met uitgestelde aflossing een optie. Dit betekent echter voor de gemeente rentelasten en voor WoerdenSport een aflossingsverplichting, waarvan het de vraag is of dit mogelijk is. Bij de leningsoptie blijft de gemeente meer aan het stuur. Het stichtingsbestuur heeft tegen deze laatste optie grote bezwaren aangezien zij reeds over een negatief eigen vermogen beschikt als gevolg van eerdere leningen bij de gemeente.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

1.1 WoerdenSport heeft nu geen liquiditeitsprobleem

Er is momenteel geen sprake van acute betalingsproblemen. Een aangeleverd cash-flow-overzicht laat zien dat WoerdenSport ondanks haar negatieve vermogen op dit moment nog over voldoende direct beschikbare middelen beschikt. WoerdenSport heeft in 2020 al voor twee kwartalen subsidie ontvangen. De derde termijn zal volgens contract op 1 juli overgemaakt worden. Daarnaast heeft WoerdenSport in 2020 nog geen huur betaald. Tenslotte zal WoerdenSport in juli van de gemeente een bedrag ontvangen ter compensatie van de btw.

1.2 Definities en referentiekader moeten nog nader uitgewerkt worden

De definities en het referentiekader in de voorwaarden dienen nog nader te worden gedefinieerd.

1.3 Ondersteuning van andere maatschappelijke organisaties

Er dient te worden afgewogen in hoeverre de voorliggende incidentele compensatie ten koste gaat/ kan gaan van andere regelingen die de gemeente in het kader van het coronavirus moet treffen. De gemeente Woerden kan haar geld maar één keer uitgeven.

1.4 Specialistische financiële kennis

Bij de uitvoering van een aantal voorwaarden is specialistische financiële kennis noodzakelijk, die mogelijk ingehuurd moet worden.

1.5 Financiële consequenties

In de financiële paragraaf staat dat de financiële consequenties voor de gemeente nog niet geheel helder zijn. De gemeente staat financieel onder druk en moet keuzes maken in het maatschappelijk belang. Als er geen (acute) liquiditeitsproblemen zijn bij WoerdenSport dan is het zeer de vraag of de gemeente de exploitatie met het verstrekken van een compensatie op dit moment moet veiligstellen. Daarnaast zijn er andere oplossingen (zoals een renteloze lening met uitgestelde aflossing) die nog niet voldoende uitgewerkt zijn.

1.7 Europese mededingingsregels

In het kader van de Europese mededingingsregels mag de overheid niet zomaar financiële ondersteuning verlenen aan een eigenstandige organisatie. De Europese Commissie heeft de COVID-19 uitbraak als een buitengewone gebeurtenis in de zin van artikel 107 lid 2 sub b van het Verdrag beschouwd en aangegeven dat steunmaatregelen van de overheid voor ondernemingen verenigbaar zijn mits de staatssteun gericht is op het compenseren van de negatieve effecten van maatregelen als gevolg van de COVID-19 uitbraak en deze proportioneel zijn. Dit zal bij het vaststellen van de definitieve compensatie aangetoond moeten worden en vraagt nog nader onderzoek.

1.8 Precedentwerking

Er bestaat een risico op precedentwerking. Andere organisaties zouden, gezien hetgeen nu voorligt, ook een beroep kunnen doen op een compensatie. De vraag kan derhalve gesteld worden in hoeverre een compensatie aan WoerdenSport zo uniek is dat andere organisaties hierop geen beroep kunnen doen.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

De financiële consequenties voor de gemeente zijn nog niet geheel helder. Het te compenseren bedrag is nog niet precies bekend, maar een bedrag met een bandbreedte van 350-700k wordt verwacht. Een voorlopige inschatting zal in de Najaarsnota 2020 worden opgenomen en zal uiteindelijk uit de Algemene Reserve worden gedekt. Het definitieve bedrag zal in 2021 in het eerstvolgende P&C document worden opgenomen.

WoerdenSport heeft begin mei toen WoerdenSport zich aan het voorbereiden was op de heropening een bedrag van 930k genoemd, maar dat is inclusief aanvulling eigen vermogen en compensatie zwemverenigingen. Wij stellen met de kennis van nu voor een bedrag op te nemen van € 700k (€ 930k minus aanvulling eigen vermogen à € 119k en compensatie zwemverenigingen à €115k). WoerdenSport heeft daarnaast voor de financiële schade ten gevolge van corona in de tweede helft van 2020 ook een substantieel bedrag begroot. Gezien de versoepelingen van het kabinet per 1 juli zou dit bedrag mogelijk naar beneden bijbesteld kunnen worden.

Communicatie

WoerdenSport informeren over het raadsbesluit

Vervolgproces

De precieze financiële effectuering van de incidentele compensatie onder voorwaarden dient nog nader te worden uitgewerkt.

Bevoegdheid raad:

De raad is bevoegd om over dit voorstel een besluit te nemen op grond van artikel 191 van de Gemeentewet (begroting).

Financiële Verordening 2020

De financiële schade voor 2020 zou volgens WoerdenSport op kunnen lopen tot € 930k. Dat is hoger dan conform de Financiële Verordening 2020 (art. 7 lid 1 sub c) de bevoegdheid van het college reikt.

Bijlagen:

Raadsbesluit met corsanummer 20R.00700

De indiener: College van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders,

Drs. M.H.Brander
Gemeentesecretaris (wnd.)

V.J.H. Molkenboer
Burgemeester